

1° de la lib. a. del Colegio de la Universidad de Salamanca
1698
ILLVSTRIVM

CONTROVERSIARVM
ALIARVMQVE VSV

FREQVENTIVM

Don Juan Rana

Pars prima, tres priores libros continens.

AUTHORE D. FERNANDO VASOVIO

MENCHACENSI HISPANO IVRECONSULTO

præstantissimo, & in summo dominicæ rei

Philippi Hispaniarum regis catholici

prætorio Senatore.

Cum Indice rerum ac verborum locupletissimo.

46-5-10

IN OFFICINA
Jacobi Stœr, & Franc. Fabri Lugdunensis.

M. D. XCIX

POTENTISSIMO,
INVICTISSIMOQUE
MONARCHÆ PHILIPPO
Hispaniarum, noui orbis, vtriusque Siciliae, &c.
Regi catholico,

Fernandus Vasquius Menchacensis in summo
dominicæ rei prætorio Senator. S.

MNEIS, qui Reipublicæ præ-
essent Principes (Monarcha
Christianissime ac potentissime)
duo ob oculos tenere debere præ-
cepta, Platonis sententia est: Pri-
mum, ut suorum commodorum obli-
ti, civium duntaxat utilitatē tue-
antur: ut enim tutela minorum sic &
procuratio Reipublicæ ad utili-
tatem eorum qui commissi sunt, nõ ad eorum quibus commissæ
est, gerenda est. Alterum, ut vniverso populo consulant, subue-
niant, ac prospiciant, ne dum vnã aut alterã tantum partem
intuerent, reliquas deserant. Id quod (ut voce Maronis utar) per
paucos, quos æquus amavit Iupiter, aut ardens euexit ad æthe-
ra virtus, assequutos fuisse, vel ex eo intueri licet, quod summus
Principum & legumlatorum veteris Testamenti Moses cum
Iudeis præsideret, omnibusque civibus æquè solus consulere, ius
reddere, omniaq; prospicere studeret, nec id vires, aut humana
fragilitas concederent, maiora negotia minoribus impeditus, &
minora maioribus obrutus, persicere non volebat: quod Exod. c.

CONTROVERSIARVM
ILLVSTRIVM, ALIARVM-
QVE VSV FREQVENTIVM,
Libri tres.

AUTHORE

FERNANDO VASQVIO
A MENCHACA PINCIANO
HISPANO IVRECONSULTO
in summo Dominicæ rei Prætorio
Philippi Hispaniarum Regis
Catholici Senatore.

***

S V M M Æ.

1	H OMO homini ut prodesse velit de iure natura est.	20	Invidia sedatur virtute.
2	Iure naturali abstinere falsis imbuit doctrinis.	21	Aequale nihil.
3	Homo hominis pernicius.	22	Homines non ssi: in aequali fortuna ad decus vniuersi expediebat.
4	Adulatores Principum humano generi pestis nocentissima.	23	Aequalitas inter homines an esse expediat.
5	Homines ingenij hebetioris seruas non esse.	24	Historia Licurgi.
6	Aristo. impia sententia.	25	Historia Cury.
7	Alexandri Historia & Tyrannus.	26	Dominum habere nobiliorum, confert ad dignitatē vassalorum, & nobiles habere subditos, confert ad nobilitatem & dignitatem Principi.
8	Iustitia qua p-stu capitaliar.	27	Christi in genus humanum beneficia, & num. 28.
9	Seruus homo iure natura non est.	29	Judices Hispanenses à rege electi digniores cæteris.
10	Historia Antipani Macedonum Regis, & numero 42. & 103.	30	Vassallos an principibus vendere liceat ob publicam necessitatem.
11	Vicia virtutis specie tegere vnicuique est validissimum.	31	Publica utilitas reparanda non quorundam impensa aut damno, sed vniuersorum.
12	Libri huius inscriptio declaratur.	32	Dignior qui potentior.
13	Oratio prima.	33	Qualitas adiuncta verbo intelligitur secundum tempus verbi.
14	Oratio sequens.	34	Potentia nulla & finita exequantur.
15	Iustitia commendatio.		
16	Potestatis vniuersusque finis.		
17	Iustitia denegatio: p-incipibus periculosa.		
18	Maioribus maiora dabantur.		
19	Invidia pares impedit.		